

אור הנר

עורך: נדיה אטון

יום ו' ו"א אייר תשפ"ה

כניסת שבת: 19:08

יציאת שבת: 20:00

רבינו תם: 20:52

הזמנים לפי אופק באר שבע

פרשיות אחר קדושים

פרקי אבות פרק ג'

דבר העורך

"ואהבת לרעך כמוך"

וכו'... בצר לו פנה האברך לביתו של הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל שפך את אשר בלבבו ובקש עצה הגונה כדת מה לעשות, אמר לו הגאון רבי שלמה זלמן, וכי בעבור אלפיים דולר תשבור את שלום הבית ותשלח את השכינה השרויה במעונך? הרי ידעת גם ידעת כי את כל מצבך הרוחני הינך חב לאשת החיל שהעמידה אותך על ב' רגליך, וכי בעבור שטריימל אחד תקלקל ותשבור את כל טובתה?!... אמר לו האברך ומה אעשה עם הפסד ממון גדול כל כך, ניגש הגאון רבי שלמה זלמן לאורו הוציא משם סך אלפיים דולר נתן לאברך ואמר לו: "התסכים למכור לי את ה'שטריימל' המדובר, כי השטריימל שלי כבר עבר עליו הכלח ואינו מתאים ללבשו בשבת ומועד זולתי בפורים אחרי הצהריים". האברך מכר בשמחה רבה לרבי שלמה זלמן בעד הסכום האמור. גם אין צריך לומר שהגאון רבי שלמה זלמן לא מדד את השטריימל אם הוא כפי מידת ראשו... וכך חזר השלום בינו ובין אשתו. ביום שישי לפנות ערב, לבש הגאון רבי שלמה זלמן את ה'שטריימל' החדש ברוב שמחה וצהלה וילך לביהכנ"ס לתפילת ליל שבת, אך מידת השטריימל הייתה גדולה חמש מידות ממידת ראשו של ר' שלמה זלמן, ובכל כמה רגעים הוכרח לתפסו מצד אחר שלא יפול מעל ראשו. כשהגיע הגאון רבי שלמה זלמן לביתו שאלוהו, אף אם רצה הרב להשכין שלום בבית האברך ולהוציא על כך ממון הרבה - מדוע יעשה מעצמו צחוק וליצינות ללבוש כובע הגדול ממידת ראשו חמש מידות... ענה הגאון רבי שלמה זלמן בשמחה, שטריימל כזה שגרם והביא שלום בבית יהודי לובש גם באמצע השבוע, ולא עוד אלא שהייתי רוצה להיקבר עמו יחדיו, כי גדול הבאת שלום בבית יהודי לאין ערוך עד בלי די.

ולנו יאמר: "אפילו שלא הגענו למדרגה גבוהה כזו לעשות צחוק מירב מאמצים בכדי להציל 'שלום בית' של אחרים, על כל פנים זאת מוטל עלינו לעשות את מירב המאמצים עבור השלום בית שלנו... בין עם האישה ובין עם שאר בני הבית. יה"ר שנזכה לאהוב אחד את השני אהבה גמורה, ונזכה לביאת משיח צדקנו ב"ב אמן, שבת שלום ומבורך.

השבת אי"ה נקרא שתי פרשות פרשת אחרי מות ופרשת קדושים. בפרשת קדושים התורה מונה נ"ג מצוות, אחת מן המצוות היא מצוות "ואהבת לרעך כמוך".

וכתב הגאון הקדוש רבי חיים ויטאל זי"ע (שער הקדושה ח"א פ"ב) לכן לא נכתב עניין המידות הטובות והרעות בתורה הקדושה, כי המידות הם ההכנה לתורה, שיוכל האדם לקיים המצוות. וכך אמרו (תנ"כ"א רבה א א דרך ארץ קדמה לתורה.

אך עלינו לדעת כי אפילו שציוותה אותנו התורה הקדושה "ואהבת לרעך כמוך" - שתהא אהבתנו לכל יחיד ויחיד מבני ישראל כאהבת איש את עצמו. מכל מקום על האדם לזוהר יותר ויותר בביתו פנימה, להתנהג ולהנהיג מידות טובות לאשתו ובני ביתו.

ראיתי בבאר הפרשה סיפור מיוחד, על החשיבות של מעלת שלום בית: מעשה שהיה לפני כשלושים שנה בירושלים, בחור חסידי ממשפחה חסידית, התחבר לחברים רעים והם השפיעו עליו לרעה, בד בבד הוריד הלה את כל מלבושיו שלבש כמסורת אבותיו... אף את ה'שטריימל' שהיה חובש לראשו בכל שבת (כמנהג ירושלים שאף הבחורים חובשים שטריימל הוריד. משפחתו וחבריו הצטערו לראות איך שירד והתקלקל. חלפו השנים, והגיעה עונת השידוכין,

הבחור הבין בעצמו כי באופן כזה לא יבחר כ'חתן' ל"ע, על כן החל שב לאיטו לכור מחצבתו ושב ללבוש את מלבושי אבותיו, לבד מהשטריימל... גם לאחר שאירס אשה ולקחה בבניין בית נאמן בישראל לא חזר ללבוש את השטריימל. והנה מכיוון שנישא ב"ה והצליח בשלום ביתו עזב לאט לאט את חבריו הרעים ודבק בחברים טובים... וממילא חזר ועלה על דרך הישר והטוב, וחזר ללבוש את כל הבגדים החסידיים שנהגו בני משפחתו ללבוש לבד מהשטריימל שלא עלה על ראשו כלל וכלל. ביום מן הימים קנה שטריימל בעד אלפיים דולר ושב אל ביתו כשה'אוצר' בידו, אך אשתו נדהמה ולא שמחה כלל ב'אוצר' זה, באומרה כבר הורגלתי לראותך מבלי השטריימל ולא רציתי שתשנה עכשיו ממה שהורגלנו. לעומתה ענה הבעל הרי שילמתי על השטריימל הזה אלפיים דולר, סכום אגדי והחלו להתווכח... וכל 'שלום הבית' נתערער... כשזו בוכה על כך והוא מאשים

פרשיות אחריות מות קדושים

דבר תורה לסעודה שנייה

אור החיים הקדוש

"והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם..."

בפרשת השבוע התורה מלמדת ומורה לאהרון הכהן את כל סדר עבודת יום הכיפורים שעליו לעשות כדי לכפר על עוונותיהם של ישראל, וכל המביט בפסוקים יראה שמדובר בהרבה פרטים ובהוראות מרובות, ולבסוף מעידה התורה הקדושה שאהרון הכהן עשה ככל אשר ציווה אותו משה רבינו.

וכתב על זה ה'אור החיים' הקדוש בלשונו הטהורה: "יכוין להגיד שבחו של אהרון שלא עשה לגדולה ולהתנשא, אלא עשה הכול לקיים מצות ה'!" כלומר התורה מעידה בעדות אמת שאהרון הכהן ביצע את כל המוטל עליו ביום הכיפורים, ועשה את הכול לפרטי פרטים אך ורק לכבוד ה' יתברך, ולא חלילה לשם כבודו האישי, רק לשם שמיים.

והלך נפלא ועצום! הן כבר לימדנו חכמים ז"ל כי הבורח מן הכבוד - הכבוד רודף אחריו! לכן אהרון הכהן, שעשה ופעל אך ורק לכבוד ה' יתברך, ולא חשב על כבודו האישי, אלא ברח מן הכבוד, זכה שהכבוד ירדוף אחריו, שהרי פרסם הכתוב אותו ואת מעשהו לשם ולתהילה, וזכה לכבוד מלכים מאת הקב"ה, שהרי אין כבוד אלא תורה, ושמו הטוב ייחקק לדורות עולם בתורת הנצח לטובה ולכבוד. (משכן שילה)

דבר תורה לסעודה ראשונה

"ויראת מאלוקיך"

בשני מקומות בפרשת "קדושים" מזהירה התורה את עובדי העבירה במילים "ויראת מאלוקיך". בפרק י"ט פסוק י"ד, נאמר: "לא תקלל חרש, ולפני עיור לא תיתן מכשול, ויראת מאלוקיך, אני ה'". ובהמשך הפרק, בפסוק ל"ב, נאמר: "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן, ויראת מאלוקיך, אני ה'".

מעיר על כך רש"י בפירושו: לפי שהדבר הזה אינו מסור לבריות, לידע אם דעתו של זה לטובה או לרעה, ויכול להשתמש ולומר: לטובה התכוונתי, לפיכך נאמר בו: "ויראת מאלוקיך", המכיר מחשבותיך.

הסבר פשוט מביא בעניין זה הפרשן הספרדי רבי יצחק אברבנאל: "לא תקלל חרש, ולפני עיור לא תיתן מכשול" - אם גם אינך ירא מהחרש והעיור, כי זה אינו שומע וזה אינו רואה, הרי מן הראוי שתירא מאלוקיך, הרואה ושומע הכל. "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" - אולי מפני שהם חלשים, ואינך ירא מפניהם, לכן נאמר: "ויראת מאלוקיך".

דבר תורה לסעודה שלישית

פניני הבן איש חי

"כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשר"

מדברי הפסוק מבואר שהכהן אינו לובש בגדי זהב בבואו לקודש הקודשים, וכך נפסק ברמב"ם (הלכות מעשה הקורבנות ב, א) "כל מעשה התמידים והמוספים של יום זה, עושה אותן כהן גדול והוא לבוש בבגדי זהב, ועבודות המיוחדות ליום זה - בבגדי לבן". ובטעם הדבר נאמר בירושלמי יומא ז', ג) "מפני מה אינו משמש בבגדי זהב? מפני הגאווה. אמר ר' סימון, על שם 'אל תתהדר לפני מלך'".

ויש להבין, אם הסיבה למניעת לבישת בגדי הזהב היא מפני הגאווה, כיצד אם כן את שאר מעשי התמידים והמוספים של יום היה עושה הכהן בבגדי זהב, וכי רק בקודש הקודשים נאסרה הגאווה?! אכן על פי האמור מובן, שבשאר העבודות בבית המקדש אין הכהן הגדול מתבלט יותר משאר הכהנים, שהרי לכל הכהנים מותר לעבוד בבית המקדש את אותם עבודות, ולכן לא עולה במחשבתו של הכהן הרור גאווה, אך כאשר הוא נכנס לבית קודש הקודשים, מקום שנאסר לילוד אשה לדרוך בו, יש לחוש שתיכנס גאווה בליבו שהרי הוא היחיד שנבחר למצווה הזו, ולכן דווקא במקום הזה חששה התורה שתיכנס הגאווה בליבו, ודרשה ממנו להסיר את בגדי הזהב שעלולים להביא אותו לגאוות הלב לפני כניסתו לקודש הקודשים.

דבר תורה לסעודה רביעית

הלכות תפילה

אכילה ושתייה קודם התפילה

אסור לאכול ולשתות קודם תפלת שחרית, משום שנאמר לא תאכלו על הדם, ודרשו חז"ל, לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם. וכן נאמר אצל ירבעם, ואותי השלכת אחרי גויך, אל תיקרי גויך אלא גאיך, אמר הקדוש ברוך הוא. לאחר שנתגאה זה באכילה ושתייה בא לקבל עליו עול מלכות שמים (ברכות י:). ומכל מקום מותר לשתות מים קודם התפלה, שאין שייך בהם גאווה. וכן מותר לשתות קפה או תה גם עם סוכר קודם התפלה. ואפילו בשבת מותר לשתות קפה או תה עם סוכר קודם תפלת שחרית, מפני שעדיין לא חלה חובת קידוש, שהרי אין קידוש אלא במקום סעודה, ואי אפשר לסעוד קודם תפלת שחרית. וכן המנהג פשוט אצל העומדים בבית ה' בלילות שבת לומר בקשות או תהלים, לשתות תה או קפה עם סוכר, אף לאחר עלות השחר. וכן בימי הסליחות שותים תה או קפה עם סוכר קודם תפלת שחרית. ויש להם על מה שיסמוכו. ואם הלכה רופפת בידך צא וראה היאך הצבור נוהגים ונהוג כן. (ילקוט יוסף סימן פ"ט)

"כל השונה הלכות בכל יום..."

**שו"ת עם
הרה"ג אורן נודית**

**יהודי שנמצא בחו"ל בערב שבת
ועושה מלאכות עבור ישראל שאצלו**

יום שבת

שאלה: יהודי שנמצא בחוץ לארץ [כגון באמריקה] בערב שבת, ורואה דרך המחשב שבארץ ישראל כבו המזגנים או האורות [וכיוצא בזה] בביתו, ויכול להדליק החשמל ממקומו בחו"ל, אלא שבארץ ישראל כבר נכנסה השבת, ובמקומו עדיין לא נכנסה. והשאלה אם יכול להדליק החשמל ממקומו, ויוכלו להנות מזה בארץ ישראל, או דהוי בכלל איסור הנאה ממעשה שבת.

תשובה: מותר מעיקר הדין ליהודי שנמצא בחו"ל ועדיין לא נכנסה אצלו שבת, לעשות מלאכות גמורות במקומו שהוא עדיין יום חול, כגון להדליק בבית היהודי שבארץ ישראל תאורה וכיו"ב, דרך מחשב או טלפון, עבור יהודי שנמצא בארץ ישראל ואצלו כבר נכנסה השבת, אלא שיש לחוש לזלזול בשבת ולכן לא יעשה כן, וכן לא יצוה לעשות עבורו מלאכות באופן זה, ומכל מקום אם עשה מותר להנות מהמלאכה.

טעימה מן הסלטים לפני הקידוש

שאלה: האם מותר לבני הבית לטעום מן הסלטים שמכינים לבדוק אם חסר מלח וכו' לפני הקידוש בליל שבת.

תשובה: ראוי להימנע מלטעום מן הסלטים בשעה שמכינים קודם הקידוש, ואם יש אורחים מרובים ויש טירחא בדבר לטעום אחרי הקידוש, מותר לטעום ובלבד שלא יבלע אלא טועם ופולט.

דיון משפחתי עם הרב יצחק זלברשטין

**שו"ת עם
הרה"ג בנימין חותה**

ל"ג בעומר שחל ביום שישי

שאלה: ל"ג בעומר שחל ביום שישי ורוצה להחמיר ולהמתין להסתפר ולהתגלח עד יום ראשון האם יש בזה בעיה של כבוד שבת שאינו מגולח ומסופר ואם יש ענין להחמיר בזה.

תשובה: אין ענין להמתין עד לאחר השבת ואין איסור להמתין עד לאחר השבת.

גילוח ותספורת בימי הספירה

שאלה: מה הטעם בימי העומר לספרדים הזמן המותר בתספורת וגילוח הוא רק מהבוקר ולא מהלילה הרי מקצת היום ככולו. תשובה: דין זה נלמד מדין אבילות ושם נלמד מהפסוק "אבל שבעת ימים" שרק ביום אומרים מקצת היום ככולו.

[אומנם השנה כשחל ל"ג בעומר ביום שישי, ואדם לא יספיק להסתפר ביום שישי יש להקל להסתפר ביום חמישי בערב (יחיד"ח"ד).]

ספירת העומר

שאלה: ספרדי שמתפלל עם אשכנזים שנוהגים לספור את העומר לא כפי מנהגו, אלא במקום אחר בתפילה כגון אחרי העמידה והוא נוהג אחרי עלינו לשבח מה עליו לעשות.

תשובה: יש לו לברך ולספור עמהם כמנהגם.

"לא תלין פעלת שכיר" (ויקרא י"ט,

י"ג)

מעשה ביהודי שעצר מונית בירושלים, ובקש מהנהג: "לפתח תקנה בבקשה".

הנהג פתח בנסיעה, וכעבר רגעים ספורים, הנוסע, שהיה ע"ף מאד, שקע בשנה עמקה.

חלפה שעה, והמונית מגיעה לעיר פתח תקנה, וכעת פונה הנהג אל הנוסע ושואל בקול גבוה: "לאיזה רחוב בפתח תקנה אתה צריך?"

הנוסע החל לפקוח את עיניו, שפשף אותן היטב, ונזעק: "איפה אנחנו?"

"בפתח תקנה", השיב הנהג.

התרגע הנוסע: "התפננתי לרחוב פתח תקנה שבשכונת רוממה בירושלים... הרחוב נמצא במרחק של עשר דקות נסיעה מהמקום בו עליתי!... כעת - ממשיך הנוסע - תצטרך להחזיר אותי לירושלים, לרחוב פתח תקנה, ואשלים לך מחיר של נסיעה בת עשר דקות!"

"אני מצטער מאד" - השיבו הנהג - "אף אתה הוא האשם, מדוע לא ציננת שפננתך לרחוב פתח תקנה? עכשיו תצטרך לשלם את מלוא דמי הנסיעה לעיר פתח תקנה, ואם תרצה לחזור לירושלים, תצטרך לשלם גם על כך!"

עם מי הדיון?

תשובה:

קצת טענה כלפי הנוסע - מדוע אמרת "פתח תקנה" סתם, באופן

שהיה מקום להבין מדבריה שפננתך היא לעיר פתח תקנה? היה לך לפרט ולומר: "קח אותי לרחוב פתח תקנה"; בפרט כשאתה ע"ף ועומד לשקע בשנה!

בהקשר לזה ספר לי גיסי הגאון רבי חיים מלובסקי שליט"א, שבבחרותו חזר פעם משיבת פתח תקנה לבני ברק, ונרדם באוטובוס. כשהתעורר, מצא את עצמו בתל אביב...

ובא לשאול את דודו, מרן החזון איש זצ"ל, האם הוא חייב לשלם את תוספת המחיר מבני ברק לתל אביב (כפי שהיה מקובל בזמן ההוא, שעל תוספת נסיעה זו יש להוסיף במחיר). השיב החזון איש: משום שאתה נרדמת, חברת האוטובוסים לא צריכה להפסיד...

אולם, גם כלפי הנהג קצת תלונה, שכן בנסיעות בין-עירוניות כה ארוכות, הנהג הוא לסכם מראש אודות המחיר, ולכן, גם אם הנוסע אמר רק פתח תקנה ושתק, היה לו לנהג לברר את פרטי הנסיעה.

ולכן, ראוי לשנים להתפטר, וישלם הנוסע לנהג מחצית מדמי הנסיעה עד לעיר פתח תקנה. ובנוגע לנסיעה חזור לירושלים, זו היא "פרשה חדשה", דהיינו, כעת הנוסע יכול לשוב לירושלים באוטובוס, ואם ירצה לחזור במונית, ישלם לנהג את דמי הנסיעה, במחיר שייסכמו ביניהם.

לסכום: יש לפשר בין הנוסע

לנהג באופן שישלם הנוסע לנהג חצי מסכום הנסיעה לעיר פתח תקנה.

לדפואה שלומה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה מרים
בת רחל

לדפואה שלומה

יוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
סולטנה
בת פרחא

לדפואה שלומה

מדי בת דחל
דוג'ה סלומון
בן דבקה
חנה בת חפסה
תנצבה

לדפואה שלומה

גרציה לוי
בת מזל טוב
ינית בת רחל
שמעון בן מרסל
תנצבה

לדפואה שלומה

לאה בת
סוליקה דביבו
ז"ל (הי"ד)
תנצבה

הילולת רבי מאיר בעל הנס

כבוד הרב והחלו להתלחש ביניהם. רבי מאיר הסתכל על האישה וביקש שתיגש אליו ותירק בעיניו, האישה סירבה לבקשה מוזרה שכזו, אך רבי מאיר הקפיד והכריח את האישה לעשות מעשה ניבזה שכזה וכולם אמרו לאישה להקשיב לעצתו כי יש בכך סודות גנוזים כנראה.

אחרי המעשה הניבזה אמר לה רבי מאיר: לך לבעלך ואמרי לו: אתה אמרת לי לירוק פעם אחת, ואני ירקתי ז' פעמים. אמרו לו תלמידיו וכי טוב הדבר לבזות כך התורה. אילו אמר לאחד מאתנו היה יורק לו בסתר. אמר להם: לא יהא כבוד מאיר גדול מכבוד קונו. שהרי שמו הגדול שנכתב בקדושה אמר הכתוב שימחה על המים, כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, וכבוד מאיר לא כל שכן. (מעם לועז).

האם פטירת רבי מאיר בעל הנס היא ב"ד באייר?

כתב הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א בספר תורה מציון שאין שום מקור לכך שיום י"ד באייר הוא יום פטירתו של רבי מאיר בעל הנס, וגם בספר טעמי המנהגים הביא בשם הרב מרגליות שאין זה יום פטירתו של רבי מאיר.

והטעם שקבעו את יום י"ד באייר ליום הילולתו מכמה טעמים: א. מפני שלעולם יום זה לא יחול בשבת, ויכולים לנסוע להשתטח על קברו ולהדליק נרות לעילוי נשמתו (בקובץ משנת יוסף מובא שיעקר המנהג להדליק נר לכבוד הצדיקים, הוא דווקא לכבודו של רבי מאיר בעל הנס). ב. מפני שהוא מהימים שאין בהם תחנון. ג. מפני שבדרכם לרבי שמעון בר יוחאי היו חונים ג' ימים לפני כן בקבר רבי מאיר בעל הנס. ד. מפני שהוא יום חנוכת בית הכנסת ובית המדרש במקום מצבת קבורתו (שנת תרכ"ז).

אי"ה יום שני י"ד באייר יום ההילולא המיוחד לרבי מאיר בעל הנס זיע"א

רבי מאיר בעל הנס

"אמר רבי אחא בר חנינא גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שאין בדורו של רבי מאיר כמותו, ומפני מה לא קבעו הלכה כמותו שלא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו. שהוא אומר על טמא טהור ומראה לו פנים (מסביר טעם), על טהור טמא ומראה לו פנים" (עירובין דף יג:)

גדולתו

רבי מאיר בעל הנס היה גדול התנאים בדור הרביעי, ותלמידו החשוב ביותר של רבי עקיבא רבם של עשרים וארבעה אלף תלמידים, ונשא לאשה את בתו של ר' חנינה בן תרדיון שהיה מעשרה הרוגי מלכות. רבי מאיר אף נטל חלק חשוב בסידור המשניות וכל משנה שאין מוזכר בה מי אמרה מקובלנו כי ר' מאיר אמרה.

מעשי צדקותו וניסיו הגדולים של רבי מאיר מפורסמים רבות אף בדברי התלמוד. מעשה היה ברבי מאיר בעל הנס שהיה יושב ודורש כל ליל שבת. והייתה שם אישה אחת שהייתה שומעת הדרשה עד שהיה רבי מאיר גומר דרשתו. וכשהלכה לביתה מצאה שהנר כבר כבה.

שאל אותה בעלה: היכן היית עד עכשיו. אמרה: אצל החכם. נשבע בעלה שלא ייתן לה להיכנס לבית אלא אם כן תלך ותירוק בפניו של החכם. נשארה האישה מחוץ לביתה, שלא הייתה יכולה לעשות מה שצויה עליה בעלה הרשע. אמרו לה שכנותיה: עדיין את עומדת בכעסך. מוטב שנלך כולנו אצל החכם והוא ימצא איזו עצה. הלכו אצל רבי מאיר. בראותם ידע כבר ברוח הקודש כל מה שאירע, והוא טיכס עצה ובאמצע הדרשה אמר להם: אני צריך אישה שתירק על עיני החולה, לפי סודות הקבלה מעשה שכזה ירפא את עיני. כל האנשים התפלאו מבקשת

פסח שני

ז"ע (דברי יחזקאל החדש עמ' ע"ב) את תשובת משה רבינו לטמאים: "ויאמר להם משה עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם".

ולכאורה צריך ביאור, הרי האיש משה היה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, ואיך היה בטוח בעצמו שהקב"ה יתגלה אליו עכשיו בזו השעה תיכף ומיד.

והתשובה היא, מכיון שראה משה רבנו את זעקתם והשתוקקותם - שזעקו 'למה נגרע' היה בטוח שמיד יתגלה ה' ויחדש עבורם מצוה בשבילם, כי בכוח זעקה זאת לשדד מערכות שמים וארץ, ובוודאי יענה הקב"ה, לכן אמר בוודאות

'עמדו ואשמעה מה יצוה ה'".

מנהג אכילת מצה ביום זה: יש שנוהגים לאכול מצה בפסח שני, **והטעם**: זכר למצה שהיו אוכלים מקריבי קרבן הפסח ב"ד באייר, שנאמר (במדבר ט', י"א) "בחדש השני בארבעה עשר... על מצות ומרורים יאכלהו" (ז"ו המנהגים דף ק"ד).

טעם אחר: לפי שאכלו בני ישראל את המצות שהוציאו ממצרים עד י"ד באייר, שנאמר (שמות ט"ז, א') "ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר סין בחמשה עשר יום לחודש השני", ופירש רש"י (שם ד"ה בחמשה עשר), נתפרש היום של חניה זו, לפי שבו ביום כלתה החררה (המצה) שהוציאו ממצרים והוצרכו למן (ז"ו המנהגים עמוד ק"ד).

• ברכת המצה בכל ימות השנה (חוץ מפסח) מזונו, ועדיף לאוכלה בתוך הסעודה, או לקבוע עליה סעודה על ידי שיאכל 216 גרם.

אומנם אם זה מצות רכות ועבות ברכת המוציא וברכת המזון כל השנה (הלכה ברורה ח"ח סי' קס"ח סעיף כ"ה). וכן מצה שהרטיבו אותה במים ונהיית רכה מברכים עליה המוציא.

• ביום י"ד אייר, אין אומרים וידוי ונפילת אפים, אבל ביום ט"ו באייר המנהג לומר וידוי ונפילת אפים.

• יש אומרים שאין צריך לומר וידוי גם במנחה שלפני פסח שני, דהיינו במנחה של י"ג אייר. ואף שיש חולקים, כל ספק בדיון תחנן הולכים לקולא, ואין צורך לומר וידוי ונפילת אפים במנחה של י"ג אייר.

א"ה ביום שני הקרוב
י"ד באייר יחול יום פסח שני.

למה נגרע - זעקה הפותחת את כל השערים

ראיתי בבאר הפרשה: ידועים דברי הזוהר הקדוש (רע"מ ח"ג קנב): על יום פסח שני, ביום זה יוצא הכרוז: "מי שעדיין לא עלה בידו לראות את פני השכינה יבוא ויכנס בימים אלו לראות את פני האדון ה', בטרם ינעלו השערים, והכרוז מכריז בארבעה עשר לחודש השני (אייר) כי מאז ועד שבעה יומין השערים פתוחים, ומכאן ולהלאה ינעלו השערים" עכ"ל.

והנה כתוב בפרשת בהעלותך, בענין 'פסח שני' (במדבר ט', ז') "ויאמרו האנשים ההמה אליו, אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו".

וצריך ביאור מה טענה היא זאת, והרי הם עצמם ענו על שאלתם - "אנחנו טמאים לנפש אדם". והטמא אינו יכול להקריב קרבן.

וביאר הרב הקדוש ה'חידושי הרי"ם' ז"ע (הובא בבית ישראל אמור תשכ"ט) שעל כרחך שאותם הטמאים לנפש אדם, לא שאלו 'למה נגרע', אלא הם זעקו מנהמת ליבם, למה נגרע... למה נגרע... ידענו גם ידענו כי טמאים אנחנו, אבל רוצים אנו להיות בכלל המקריבים את קרבן ה'.

וזהו הלימוד מ'פסח שני' לכל בר ישראל באיזה מצב ומקום שהוא נמצא - אם יזעק אל ה' בחזקה 'למה נגרע', אף כי שקוע הנני בהבלי עולם, אבל 'רצוננו לראות את מלכנו' יפתח לו הבורא חלוני רקיע, ויזכה להיכנס להיכלות הקדושה.

וכך כתב הרב הקדוש 'בית ישראל' ז"ע (בהעלותך תשכ"ג) וז"ל: ויש רמז לזה בענין פרשת פסח שני, אף שנראה שאין להם עצה אבל בהשתוקקות שלהם שזעקו 'למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' נתחדש להם מצוות פסח שני, וזה הכח שיכול האדם לפתוח את השערים אף שנראה לו שנסגרו. כמובא בגמרא (פסחים פה:) אף מחיצה של ברזל אינה מפסקת לישראל לאביהם שבשמים, ועל זה הזהיר שלמה המלך (משלי ח' לד) 'אשרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותי יום יום לשמור מזוזות פתחי', לשקוד ולשמור את הפתח שיכול לכנוס אפילו שנראה לו שהם סגורים, והעצה לשקוד על דלתותי יום יום לא להניח אפילו יום אחד להפסיק.

ביסוד זה ביאר הרב הקדוש משינאווא

למה נגרע
לבלתי הקריב
את קרבן
ה' במועדו
בתוך
פני ישראל

בזכות התנא האלוקי

ה'עבודת ישראל' מקאזניץ זי"ע
(תהילות ישראל, תהלים מב): כי כל ימי הספירה
אנו מייחלים ליום ל"ג בעומר שבו הרחמים גוברים,
מכיוון שרבי שמעון בר יוחאי האיר לכל ישראל
בתורתו הקדושה, לכן יום זה מסוגל להאיר לכל
אחד ואחד במצבו הן ברוחניות הן בגשמיות.
ובפרט בשלש אלה, זרע של קיימא, חיים ארוכים,
ופרנסה טובה.

זרע של קיימא - הרב הקדוש ממנוקאטש זי"ע
(שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר גל עיני אות כב) מביא
בשם סבו הרב הקדוש ה'שם שלמה' זי"ע שהרוצה
להיפקד בזרע של קיימא יעתיר על כך בברכת
רפאנו, כי ענין זה נכלל בכלל 'רפואה', וביום זה
שהוא בחינת הוד מסוגל לבקש על רפואות.
חיים ארוכים - כמו שמביא הרב הקדוש
ממונקאטש זי"ע (שם אות י) כי 'שמעון בן יוחאי'
בגימטריא מחיה מתים.

פרנסה טובה - בשו"ת חתם סופר [יו"ד רל"ג]
הביא בשם מדרש שאחרי שבט"ו אייר נגמרה
הצידה שהביאו אתם בני ישראל ממצרים - הלכו ג'
ימים בלא לחם - ובי"ח אייר שהוא יום ל"ג בעומר
התחיל המן לרדת, ואם כן יום זה מסוגל לבקש על
המזונות והפרנסה של האדם.

ועוד, שתיבות 'שמעון בר יוחאי' עולים בגמטריא
"ורפאתיו" (אורה ושמחה). ולא זו בלבד, אלא כמו
שאמר הרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זי"ע (אמרי
פנחס השלם אות רלא) שיום זה מסוגל ביותר לעורר
בו עניין הרפואה ומי שצריך לקחת רפואה (תרופות)
יתחיל בל"ג בעומר, שכאמור 'בורא רפואות' מכוון
כנגד 'הוד'. ואם כן יום ל"ג בעומר שהוא ספירת הוד
שבהוד הרי הוא מסוגל להביא לתכלית הרפואה.

מעלת ל"ג בעומר

יום "ל"ג בעומר" - יום קדוש ונורא הוא, המאיר
באור מופלא רום מעלה, והוא 'יומו של רשב"י'
כמו שהוא עצמו אמר באידרא (איד"ו האזינו רצא):
כשגילה

"הוד שבהוד"

על פי הקבלה ישנה
חלוקה של שבע ספירות (מידות)
הם: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד,
יסוד ומלכות. בספירת העומר אנו אמורים
לתקן את המידות כך שכל שבוע שייך למידה
אחת וכל יום הוא מידה באותו היום בשבוע
וכך מושלמת עבודה זאת מכיוון שהספירה
היא שבע שבועות, השבוע הראשון שייך לחסד
והיום הראשון שבו הוא-חסד שבחסד, השני
גבורה שבחסד וכן הלאה.

יום ל"ג בעומר יוצא ביום החמישי של
השבוע החמישי (יום שישי הקרוב הוא היום
החמישי של השבוע החמישי של ספירת העומר)
והמידה של יום זה הינה "הוד שבהוד".
חכמי הקבלה מציינים יום זה כיום
מסוגל מאוד מפני שהמידה של "הוד
שהוד", מעלתה גבוהה ומיוחדת.

הרב הקדוש ה'חתם סופר'
זי"ע (דרשות ח"ב רפ.) כתב, שמדת
'הוד שבהוד' היא בבחינת 'כתר',
ומתעורר ביום זה העת רצון
שהיה בזמן שנגלה הקב"ה
לישראל בעת מתן תורה.

יום מסוגל לישועות

ראיתי בבאר הפרשה:
יום ל"ג בעומר מסוגל
לפעול בו כל מיני
ישועות, וכלשונו
של הרב
הקדוש

רבי שמעון בר יוחאי

סודות התורה ביום פטירתו ועצר את החמה שלא תשקע עד שיגמור לגלות את כל הסודות שרצה לגלות אז. וכלשון הזהר הקדוש: ולא יתרחק היום מאתנו, שהרי כל היום הזה שלי הוא, וביום זה נפתחים כל שערי רקיע להריק עלינו שפע עד בלי די. ורמז לדבר, יושפע שפע רב בכל העולמות, ראשי תיבות רשב"י (רבי שמעון בר יוחאי) (טעמי המנהגים).

והדברים אמורים בכל שנה ביום ל"ג בעומר שבכל שנה ביום ההילולה הוא עומד וממליץ טוב על בני ישראל לפוטרים מן הדין, ומבטל את כל הגזירות. וכן נשמע הקול ממערת רבי שמעון בר יוחאי בעת שנכנסה מיטתו בלהב אש למקום מנוחתו במירון: "זה האיש מרעיש הארץ, מרגיז ממלכות, ברקיע נשקטים ביום הזה בשבילך".

ומבואר בחז"ל שבכל שנה ושנה ביום הזה 'נשקטים כל המקטרגים, ומתבטלים כל הדינים' בזכות רשב"י

ל"ג בעומר כיום הכיפורים

והנה, קדושת היום של ל"ג בעומר כעין קדושת יום הכיפורים לענין מחילת העוונות וטהרת נפשות ישראל מכל חטא.

וכן אמר הרב הקדוש רבי יהושע מקאמינקא זי"ע לרב הקדוש משינאווא זי"ע, דעניין יום הכיפורים הוא, שאהרן הכהן שהוא בחינת 'הוד' נכנס לקודשי קדשים שאף הוא בחינת 'הוד', כך גם בל"ג בעומר מתעורר בחינת 'הוד שבהוד' ואפשר לפעול בו ישועות כביום הכיפורים (הובא באוהב שלום ח"ב עמו' י"ח).

השמחה בל"ג בעומר

מובא מהרב הקדוש ה'בני יששכר' זי"ע (חודש אייר מאמר ג אות ג) אשר נתאמת לנו מאנשי אמת השמחה ביום הזה על ציון רבי שמעון בר יוחאי היא שלא כטבע, דכתיב (משלי יג ט) 'אור צדיקים ישמח'.

ידועים ומפורסמים דברי מורינו הרב רבינו חיים וויטאל זי"ע (שער הכוונות דרוש ו' ענין ל"ג לעומר) שהעיד הרב אברהם הלוי זי"ע שהיה

רגיל לומר בכל יום בתפילת

מנחה 'נחם את אבלי ציון' בהתאבלו על ירושלים, ואף ביום ל"ג בעומר בהיותו על ציון רבי שמעון בן יוחאי אמר בתפילתו 'נחם', לאחר שגמר תפילת 'שמונה עשרה', אמר לו האריז"ל, ראיתי בהקיץ את רבי שמעון בר יוחאי עומד על קברו וצויה אותי לשאול אותך מדוע הינך משבית את שמחתו הגדולה ואומר נחם ביום זה (לא עבר חודש ימים ואחד מבניו נפטר ל"ע). למדים אנו כמה שמחה יש לפני רבי שמעון בר יוחאי כשאנו שמחים ביומו הגדול.

לימוד תורת רשב"י

עד כמה יכול אדם להתרומם בתורה, יתבונן בעצמו ויצייר בדעתו, שאין איש בדורנו שיעלה על דעתו, כי חשוב הוא שבבואו לעולם העליון יושיבוהו בהיכלו של רבי שמעון בר יוחאי, ואילו כאן בזה העולם, הרשות נתונה בידי כל אחד להיכנס להיכל קודשו של רבי שמעון בר יוחאי, על ידי שישיב ילמד מאמרותיו של רבי שמעון בר יוחאי.

לידת רבי שמעון בר

יוחאי

מובא מהרב הקדוש ה'בני יששכר' זי"ע (חודש אייר מאמר ל"ג בעומר) בוודאי ביום ל"ג בעומר גם נולד רשב"י ובאותו יום שנולד התחיל אורו להאיר.

בעזרת ה' ביום

חמישי בערב יחול

ליל ל"ג בעומר.

טעמים להדלקת המדורה בל"ג בעומר

מה שאמרו בגמרא בברכות (מג): "נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים", והרי תלמידיו של רבי עקיבא נפטרו בגלל שלא נהגו כבוד זה בזה, ורמז לכבשן האש מדליקים מדורות, שידעו שעדיף ליפול בכבשן האש ולא להלבין פני חברו ברבים. (ילקו"י ספיה"ע)

ו. מפני שהתורה נמשלה לאש, שנאמר: "הלא כל דברי כאש נאום ה'" ויסודותיה נמשלו לאש פנימית יותר.

ז. משום שרבי שמעון בר יוחאי היה אור העולם בתורתו, ויום זה הוא יום הילולתו.

ח. התורה נקראת "טוב", כמו שנאמר: "כי לקח טוב נתתי לכם", ובה צפון האור הגנוז שנאמר עליו "וירא אלוקים את האור כי טוב".

והנה אם נתבונן בתורה נראה כי המילה "טוב" כתובה לראשונה בתורה - במילה השלושים ושלוש. אם כן אפשר להסביר: שה"אור כי טוב", הוא אור התורה, שמתחיל להתנוצץ ביום ל"ג בעומר, טו"ב [17] ימים קודם מתן תורה, לכן אנו מדליקים מדורה שכוונתה להבעיר את הניצוץ של התורה שבתוכנו (בהלכה ובאגדה ימי העומר).

חשוב להדגיש: שכל מנהג המדורה הוא דווקא במקום בו יש פיקוח ומותר להדליק מדורה. אומנם במקומות ללא פיקוח איסור גמור להדליק מדורה מדן ונשמרתם מאוד לנפשותיכם."

אי"ה ביום חמישי בערב, ליל ל"ג בעומר. בל"ג בעומר נהגו בקהילות ישראל להדליק מדורות, אי"ה נביא כמה טעמים להדלקת המדורות:

א. אומר הזוהר (דברים רצא ע"ב), כי ביום פטירת רבי שמעון בר יוחאי, גילה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו את סודות הזוהר, ויום זה התארך, ולא היה רשות לשמש לשקוע עד שסיים סודותיו, ועלתה נשמתו למרום, וכל היום הבית היה מוקף אש ואור גדול, וזכר לזה מדליקים מדורות (בני יששכר).

ב. יש מסבירים: כיון של"ג בעומר המידה של אותו יום היא "הוד שבהוד", לכן צריך להרבות באור (טעמי המנהגים).

ג. לפי ששבעת השבועות שבספירת העומר הם כנגד שבעה קולות שבתהלים (כ"ט): "הבו לה' בני אלים". השבוע החמישי הוא כנגד "קול ה' חוצב להבות אש", לכן מרבים אור בל"ג בעומר, שהוא השבוע החמישי (טעמי המנהגים).

ד. זכר למשואות שהיו מעלים להודיע על קידוש החודש, והרומאים אסרו לעשות כן, לכן היו המדורות סמל של מרד, ולכן ביום ההילולא של רבי שמעון בר יוחאי - שהיה המורד הגדול נגד הרומאים מדליקים מדורות (זו המנהגים).

ה. יש שכתבו שהסיבה להדלקת המדורות היא על פי

הלכות ל"ג בעומר שחל ביום שישי

יום ל"ג בעומר

יום ל"ג בעומר הוא יום שמחה וחדוה לכבוד התנא רשב"י. שהוא יום ההילולא של רשב"י. [ואיתא בשעה"כ (דף פז.) שטעם השמחה שבו ביום סמך רשב"י את חמשת תלמידיו, ונתגלה שם קדוש [אכדי"ם], שהוא חילוף שם אלוקים. ובספר פרי עץ חיים יש גירסא "יום שמת" בו רשב"י. ובספר עד הגל הזה כתב שיש לגרום "יום שמחת רשב"י". וכו"ה בדפוסים ישנים]. ויש לזה סימוכין בפוסקים, ולכן נוהגים לערוך לימוד בליל ל"ג בעומר במנין, וללמוד שבחי רשב"י המפוזרים בש"ס ובזוה"ק. ומנהג יפה הוא. ויש נוהגים ללכת על קבר רשב"י במירון, וההולכים למירון יתרחקו מקלות ראש וכדומה, ובמקום גילה שם תהא רעדה.

תחנון ביום ל"ג בעומר

אין אומרים וידוי ותחנונים ביום ל"ג בעומר.

תחנון בערב ל"ג בעומר

ביום ל"ב בעומר במנחה יש מחלוקת בפוסקים אם אומרים תחנון או אין אומרים תחנון, והעיקר להלכה שאין אומרים תחנון ביום ל"ב בעומר במנחה שהוא ערב ל"ג בעומר, מכיוון שבכל ספק תחנון אזלינן לקולא

מנהג החלאקה

יש נוהגים לקחת את ילדיהם הקטנים שהגיעו לגיל שלש

שנים למירון בל"ג לעומר כדי שישתפרו תספורת ראשונה בשמחה ובשירים סמוך לקברי התנאים הקדושים רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ויש סמוכים למנהג זה מדברי המקובלים. ואף בבית הכנסת מותר לעשות כן. [יחזקאל דעת ח"ה סי' לה].

ל"ג בעומר שחל ביום שישי

כשחל ל"ג בעומר ביום שישי (כמו השנה), גם לספרדים הנהגים בכל שנה להמתין עד ל"ד בעומר, מותר להסתפר ולהתגלח ביום שישי שהוא ל"ג בעומר לכבוד שבת. ואדם שחושש שלא יספיק להסתפר ביום שישי יש להקל גם לספרדים הנהגים כשיטת מרן השולחן ערוך להסתפר ביום חמישי בערב שהוא ליל ל"ג בעומר (יחז"ד ח"ד סימן ל"ב, חזו"ע יו"ט רס"ז).

נישואין בל"ג בעומר

מעיקר הדין מי שלא קיים פריה ורביה, (דהיינו שאין לו בן ובת), יכול לישא אשה בתוך ימי הספירה, ומכל מקום גם בזה נהגו שלא לישא אשה כלל עד ל"ד לעומר, ואין לשנות המנהג. אומנם כשחל ל"ג בעומר ביום שישי גם לספרדים הנהגים כדעת מרן השולחן ערוך שמתסיימת האבלות בל"ד בעומר יש להקל לערוך את החתונה בליל ל"ג בעומר שהוא ליל שישי. (יחז"ד חלק ד')

לדפואה שלימה

חנינה חנה בת רחל
סיגל בת חנינה חנה

לדפואה שלימה

אידית בת רחל
שחר מסעוד
בן יפה

לכרבה והצלחה

מרדכי ויפה
מודנו וב"ב
ליאור ושיר
מודנו

לכרבה והצלחה

חיים לוי וב"ב
דון רבקה
חודיה לוי

לכרבה והצלחה

אלג'דיה
בת מרים
מרים (מירי)
בת דות